Noord-en Zuidpool - Waar of Niet Waar?

Een korte quiz! Zijn deze stellingen over de Noord-en de Zuidpool nu waar of niet waar?

Wat denk jij te weten over de twee polen? Wie verzameld de meeste goede antwoorden?

Duratie	:	30 minuten
Voorbereidingstijd	:	10 minuten
Ontwikkelingsgebied	:	Cognitieve ontwikkeling, Sociaal-emotionele ontwikkeling, Taalontwikkeling
Doelgroep	:	6-8 jaar, 8-12 jaar
Soort activiteit	:	Spel
Groepsgrootte	:	Groep tot 10 kinderen, Groep meer dan 10 kinderen

Wat heb je nodig?

- 10 geprinte stellingen
- materiaal voor afbakenen van vakken (bijv. stoepkrijt)
- 2 x A4 bijlage WAAR en NIET WAAR
- voldoende A4-tjes met de sterren

Voorbereiding

Print de 10 A4tjes met de stellingen & antwoorden uit, je kunt deze dus dubbel vouwen en dan op elkaar (dicht) plakken. Print de A4tjes met sneeuwvlokken uit, dit zijn de kaartjes voor de punten. Print de bordjes voor de vakken 'waar' of 'niet waar' uit. Maak twee vakken (b.v. met krijt of lint) en plak de bordjes op een paal of hang ze met een touwtjes ergens aan op.

Hoe speel je dit spel?

Dit spel wordt met de hele groep tegelijk gespeeld. De spelleider leest een stelling voor. De kinderen moeten bepalen of deze stelling 'waar' of 'niet waar' is. Dit doen ze individueel.
Als ze denken dat de stelling waar is, lopen ze naar het vak 'waar'. Als ze denken dat de stelling niet waar is, lopen ze naar het vak 'niet waar'. Als alle kinderen een vak hebben gekozen, leest de spelleider het goede antwoord voor. Alle kinderen die het goede vak hebben gekozen, krijgen van de spelleider een kaartje (de kaartjes met de sneeuwvlok erop, zie bijlage). Hierna gaan alle kinderen weer bij elkaar tussen de twee vakken in staan. Dan leest de spelleider de volgende vraag voor en de kinderen moeten opnieuw kiezen tussen 'waar' of 'niet waar'. Het kind (of de kinderen) die aan het einde van het spel de meeste 'goede antwoordkaartjes' hebben verzameld en dus het meeste aantal antwoorden goed hebben, is de winnaar van het spel! Als je het leuk vindt, zou je de winnaar een kleine prijs kunnen geven maar de eeuwige roem is natuurlijk ook een eer!

Tip

Het is handig om de stellingkaartjes en de twee bordjes om de vakken aan te geven te lamineren. Zo kun je het spel gemakkelijk meerdere keren en/of met meerdere groepen spelen. Je kunt ze eventueel ook op karton plakken voor meer stevigheid, maar als je een lamineermachine tot je beschikking hebt, is lamineren aan te raden.

NIET WAAR!

NIET WAAR!

NIET WAAR!

NIET WAAR!

NIET WAAR!

NIET WAAR!

NIET WAAR!

NIET WAAR!

NIET WAAR!

NIET WAAR!

NIET WAAR!

NIET WAAR!

NIET WAAR!

NIET WAAR!

NIET WAAR!

NIET WAAR!

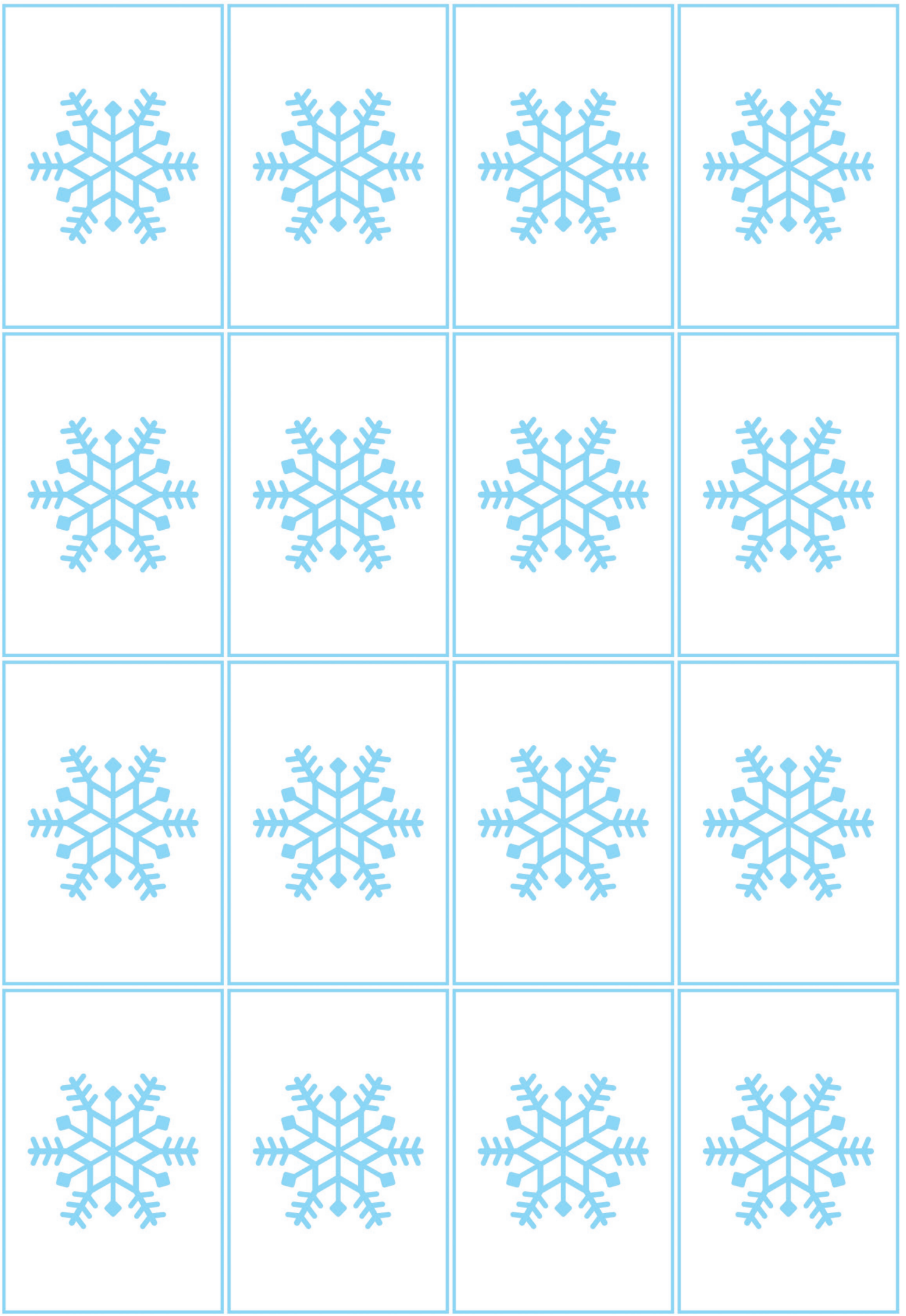

WAAR!
WAAR!
WAAR!
WAAR!
WAAR!
WAAR!
WAAR!
WAAR!
WAAR!
WAAR!
WAAR!
WAAR!
WAAR!
WAAR!
WAAR!
WAAR!

Stelling 10:
Een iglo bouw je met verse sneeuw

NIET WAAR

Eskimo's heten eigenlijk Inuit. Eskimo's bouwen iglo's als tijdelijk huis in het jachtseizoen. Iglo betekent sneeuwhut in de Inuit taal. Een iglo maak je zo klein mogelijk. Voor 2 a 3 personen is de omtrek ongeveer 3 meter. Om een iglo te bouwen heb je oude sneeuw nodig. Oude sneeuw is hard geworden door kou en wind. De sneeuw moet zo hard zijn dat je erop kunt staan zonder dat de sneeuw inzakt.

Met een handzaag zaag je grote blokken uit de sneeuw. Met die sneeuwblokken maak je een ring. Daarna stapel je er steeds meer blokken op. De blokken moet steeds verder naar binnen hellen. Dus hoe hoger de iglo des te meer de muur naar binnen helt.

De sneeuwblokken kunnen wel 20 kilo per stuk wegen. Maar doordat de blokken naar binnen hellen kan de iglo niet omvallen. Alle sneeuwblokken steunen op elkaar. De iglo is echt klaar als alle gaten zijn dichtgesmeerd met sneeuw.

Stelling 9:
Een ijsbeer kan langer dan een minuut
onder water blijven

WAAR

De Latijnse naam voor IJsbeer is 'Ursus maritimu'. Daaruit kun je al afleiden dat ijsberen erg goede zwemmers zijn. Het betekent namelijk ‘zeebeer’! Omdat het zulke waterratten zijn, worden ijsberen regelmatig ver uit de kust aangetroffen. Ze zijn niet bang voor een eindje zwemmen! Een ijsbeer kan tot 72 seconden (dat is iets meer dan één minuut) onder water blijven. Echt snélle zwemmers zijn ijsberen alleen niet: per uur kunnen ze ongeveer twee tot drie kilometer afleggen. Op het land zetten ze er wat meer vaart achter en kunnen ze ongeveer twintig kilometer per dag halen. IJsberen trekken mee met de grens van het pakijs, die zomers noordelijker ligt dan 's winters.

DOENKIDS!

Stelling 8:
Een pinguïn kan niet bevriezen

WAAR

Pinguïns leven op de Zuidpool en daar is het heel erg koud (soms wel 70 C graden onder nul!) Maar omdat de pinguïns een speciaal bloeddoorstroom-systeem heeft kunnen ze niet bevriezen. Pinguïns kruipen regelmatig bij elkaar om het warm te krijgen. Omdat ze verschillende laagjes hebben, zoals hun verenpak blijft deze warmte extra goed bewaard. Het is eigenlijk net als wanneer wij 4 extra jassen aantrekken tegen de kou. Maar omdat mensen zweten, verliezen ze deze warmte en krijgen wij het koud in de winter. Pinguïns kunnen niet zweten en hierdoor blijft de warmte in hun lijf. Als pinguïns het te warm krijgen hoeven ze alleen maar hun vleugels op te zetten. Net als bij een deur die wordt opgezet kan de warmte dan ontsnappen.

Stelling 7:
Een ijsbeer in een dierentuin is verhuisd vanaf de Noordpool.

NIET WAAR

Dierentuinen werken veel samen. Om bijvoorbeeld te zorgen voor baby's en behoud van bepaalde soorten worden dieren uitgewisseld. Zo kan een dierentuin bijvoorbeeld een mannetjes olifant uitlenen aan een andere dierentuin, die geen mannetje heeft en graag babyolifantjes wil. IJsberen worden dus niet vanaf de Noordpool naar de dierentuin vervoerd, maar uitgewisseld.

Een ijsbeer wordt voor vertrek goed voorbereid. Zo krijgt het dier vaak de kans om alvast te wennen aan de kist waarin hij vervoerd zal worden en wordt hij nog eens goed door de dierenarts onderzocht. Een ijsbeer is gevoelig voor hitte, dus moeten er soms maatregelen genomen om de omgeving koud te houden. Er zijn erg veel verzorgers, dierenartsen, transporteurs en soms extra beveiliging aanwezig voor, na en tijdens de reis om te zorgen dat alles goed gaat.

Stelling 6:
Een pinguïn in een Nederlandse dierentuin vindt het soms te koud buiten.

WAAR

Niet alle pinguïns leven op de Zuidpool. Van de 17 bekende soorten leven er maar 3 echt op de zuidpool. De andere soorten leven in meer gematigde streken met een klimaat zoals in Nederland. Wist je dat er zelfs een paar soorten in de tropenleven? Zoals de galapagos-pinguïn bijvoorbeeld. Vandaar dat veel pinguïns het in de winter wanneer het hard gaat vriezen in ons land ook te koud vinden. Ze worden dan naar binnen gehaald tot het buiten weer warmer is.

Stelling 5:
Eskimo's leven alleen in Groenland

NIET WAAR

De meeste Eskimo's wonen op Groenland, maar ze leven ook in de poolstreken van Canada, in Siberië en Alaska. Groenland is een van de grootste eilanden ter wereld. Een dikke ijskap bedekt ruim 95% van het land. Je kunt er alleen langs de kust leven.

De meeste Groenlanders wonen aan de westkust, voornamelijk in dorpjes, want echte steden zijn er niet. Soms moeten ze hele grote afstanden afleggen om eten te vinden. Ze verplaatsen zich in kajaks. Dat zijn boten die met huiden zijn bespannen. Ze gebruiken ook wel een slee die wordt getrokken door 10 tot 15 honden. Vroeger leefden de Eskimo's heel anders dan nu. Ze woonden bijvoorbeeld in iglo's. Maar tegenwoordig hebben ze huizen met elektriciteit. Alleen de Eskimo's in het Canadese noordpool-gebied leven nog in iglo's. Ze gebruiken ook niet altijd meer een hondenslee. Rijke eskimo's hebben een sneeuwauto.

DOENKIDS!

Stelling 4:
Het Noordpool ijs is wel honderden
meters dik

NIET WAAR

Het ijs op de noordpool is zeeijs en bedekt de Arctische zee. Het is ontstaan door bevriezing van zeewater en maar enkele meters dik. Bij gletsjers is het een heel ander verhaal: dit ijs ontstaat door de langzame omzetting van sneeuw naar ijs in de allerhoogste berggebieden. Gletsjers zijn vaak een paar honderd meter dik.

Stelling 3:
Op de Noordpool leven geen mensen

NIET WAAR

De inuït of de eskimo's zijn de mensen (het volk) dat de koudste noordelijke gebieden bevolkt. Typisch aan hen zijn hun huizen van ijs, iglo's genoemd en de sleden die worden voortgetrokken door honden. Ook hun kledij is zeer dik van stof omdat het hen moet beschermen tegen de koude.

DOENKIDS!

Stelling 2:
Op de Zuidpool is het veel kouder dan op de Noordpool

WAAR

De Zuidpool (dat heet 'Antarctica') is het koudste gebied op aarde. De ijslaag is er op sommige plaatsen 2 kilometer dik! Rond Antarctica ligt een oceaan die in de wintermaanden dichtvriest. Het kan dan 70 graden onder nul zijn! Zelfs 's zomers komt de temperatuur amper boven het vriespunt. Je begrijpt dan ook meteen waarom hier, behalve een paar wetenschappers, geen mensen wonen. Pinguïns leven hier wel.

Stelling 1:
Het onweert niet op de noordpool en de zuidpool.

WAAR

Kort antwoord:
Onweer ontstaat bij een sterke luchtstroming omhoog, en daarvoor is nodig dat het aardoppervlak heel sterk verwarmd wordt. Bij de noord- en de zuidpool gebeurt dat niet omdat er weinig zonneschijn is.
Bliksem ontstaat tussen een positief gebied en een negatief gebied. Positieve en negatieve krachten trekken elkaar aan. Bij warm, vochtig weer stijgt de lucht vanaf de aarde snel op. De opstijgende lucht koelt hierbij sterk af en vormt een wolk. In de wolk bevriezen de waterdruppeltjes. De koude lucht en de ijsdeeltjes zakken naar beneden. Ondertussen stijgt er weer nieuwe warme lucht op. Koude ijsdeeltjes en warme waterdruppels wrijven en botsen steeds tegen elkaar. Op deze manier wordt de onweerswolk langzaam elektrisch geladen.